

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

dienten und dass sie grösstenteils ausgeraubt waren, scheinbar bereits in der Zeit der Lausitzer Kultur. Brand-Urnen- und Grubengräber, die in reichlicher Anzahl die Hügelgräber begleiteten, vermehrten die Reihen bekannter keramischer Typen um neue Varianten, von welchen die bemerkenswertesten eine bisher nicht erkannte Entwicklungsphase der Lausitzer Kultur in Mähren vorstellen und dies zwischen der bisher bezeichneten II. Stufe und der junglausitzer Keramik mit Kanneluren. Ebenfalls vermehrte sich die Anzahl von Bronzen, welche für chronologische Beobachtungen benützlich sind /Nadeln, Rasiermesser/. Interessant ist auch die Entdeckung zweier Gussformen für Sicheln, die als Grabeinfassung dienten.

Nové nálezy z lužického pohřebiště v Ivaní, okr. Prostějov.

Ivan Peškař

V červenci r. 1961 byla provedena zachraňovací akce v Ivaní u Tovačova/okr. Prostějov/, odkud byl ohlášen nález pravěkých nádob. Po zřícení části severozápadní stěny hliníku bývalé cihelny v trati "Přední díly" severně od obce se objevily dva porušené žárové hroby, zapuštěné do povrchové šedohnědě zbarvené vrstvy o mocnosti 60 cm, od níž se výplň jamek nijak neodlišovala. Hnědým zbarvením spraše byl patrný pouze spodek hrobové jamky kolem dna popelnice z prvního hrobu, který zasahoval 15 cm do podloží. Na dně jamky byla postavena amforovitá urna, přes jejíž hrdlo byla překlopena velká mísa. Dno příklopu bylo 35 cm pod dnešním povrchem. K pohřbu bylo přidáno několik keramických milodarů, jejichž střepy ležely většinou uvnitř urny nad zlomky spálených lidských kostí, pouze jedno osudíčko bylo mimo popelnici. Ve vzdálenosti 280 cm severovýchodně od prvního hrobu byly odkryty pozůstatky druhého hrobu, jehož dno bylo na rozhraní horní humusovité vrstvy a podložní spraše ve hloubce 60 cm pod dnešním povrchem. Střepy z keramické výbavy hrobu ležely již ve hloubce 25 cm pod povrchem. Tlakem půdy rozsedlá popelnice se zlomky spálených lidských kostí byla překryta ve střepu rozpadlou miskou na nožce, obrácenou dnem vzhůru. Dvě menší nádoby byly uloženy v hrobové jamce vedle urny.

Oba hroby, patřící do lužické kultury, rozmnožují řadu nálezů, jež poskytlo toto naleziště během několika desetiletí. Na rozorávání popelnicového pole na "Předních dílech" u Ivaně upozornil I. L. Červinka již na počátku našeho století. ^{1/} Další zmínky o tamních žárových hrobech připojil A. Gottwald ^{2/} a konečně v r. 1940 I. L. Červinka znovu zaznamenal zachránění keramiky z několika lužických hrobů. ^{3/} Dlužno též připomenout, že z pohřebiště pochází také neobyklý nález, publikovaný jako lužický kostrový hrob v nádobě. ^{4/} Skutečnost, že ani po více než ~~30~~ desátiletém postupném rozrušování není nálezové bohatství lokality ještě vyčerpáno, svědčí o tom, že pohřebiště u Ivaně patřilo k rozsáhlejším nekropolím lužického lidu na Hané.

P o z n á m k y:

- 1/ I.L.Červinka, Morava za pravěku. Vlastivěda moravská I.,sv.II, Brno 1902,216.
- 2/ A. Gottwald, Nové nálezy předhistorické z okolí Prostějova a odjinud. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci XXVI,1909, 72, obr. 22 na str.73.
- 3/ I.L.Červinka, Venetové na Moravě. Kultura popelnicových polí, Brno 1939, 17 /rukopis/.
- 4/ J.Böhm,Lužický kostrový hrob v nádobě z Ivaně. Ročenka Městského musea v Přerově I,1936, 86-91. Srov. též I.L.Červinka, Nálezy z Přerovska,Ročenka Městského musea v Přerově II, 1938, 83-84.

Neue Funde von dem Lausitzer Gräberfeld in Ivan, Bez. Prostějov. In der Lehmgrube der einstigen Ziegelei, Flur "Přední díly", in Ivan bei Tovačov, Bez. Prostějov, wurden im Jahre 1961 weitere zwei Brandgräber der Lausitzer Kultur entdeckt, die mit einer grösseren Anzahl von Gefässen ausgestattet waren. Beide Gräber vermehrten die Reihe an Funden,die bereits seit dem Beginne unseres Jahrhunderts allmählich auf dieser Lokalität geborgen wurden ¹⁻⁴, die anscheinend zu den ausgedehntesten Nekropolen der Lausitzer Bevölkerung in der Hanna gehört.

- - -

Nález nových hrobů na lužickém pohřebišti v Tišnově, okr. Brno-venkov.

Jindra Nekvasil

Při kladení vodovodu do nového sídliště pod Klucaninou porušil výkop pro potrubí čtyři žárové hroby obklopené kamennými konstrukcemi.Nádoby v hrobech byly již zničeny a dochovaly se z nich jen trosky.Tyto hroby jsou součástí většího pohřebiště, na kterém byl již prováděn záchraňovací výzkum v roce 1954^{1/}.

P o z n á m k y:

- 1/ J.Nekvasil, Popelnicové pohřebiště v Tišnově na Moravě, AR X, 1958, 12.

Zur Entdeckung neuer Gräber auf dem Lausitzer Gräberfeld in Tišnov, Bez. Brno-venkov, kam es bei der Legung einer Wasserleitung.Die Brandgräber waren von Steinkonstruktionen begleitet.

- - -

Objev depotu bronzových předmětů v Boskovicích /okr. Blansko/.

Jiří Meduna

Tab. 25.

Při sázení stromků v lese "Lipníky" byl v dubnu r.1960 nalezen depot bronzových předmětů z pozdní doby bronzové, ze kterého se část nálezů ztratila, zbytek byl odevzdán do musea v Boskovicích. Depot obsahuje tyto předměty:

- 1/ Bronzový náramek s konci rovně seříznutými a těsně k sobě přiloženými.Na jed-

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludíková.
- Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.
- Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.